

АТОМНИК України

№16 (490) 22 квітня 2010 року
Заснована 1 грудня 2000 року

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ
ПРАЦІВНИКІВ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

26 КВІТНЯ — 24-ті РОКОВИНИ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ ТРАГЕДІЇ

УКЛОНИМОСЯ ПАМ'ЯТІ ТИХ, КОГО ВЖЕ НЕМА. ПОДБАЄМО ПРО ЖИВИХ

ЧОРНОБИЛЬСЬКА АЕС СЬОГОДНІ: ПРОФСПІЛКОВИЙ ВИМІР

Евгений КОЗЛОВ: «Мое личное видение профсоюза — это страховой полис на случай незаконного, недобросовестного к человеку отношения со стороны работодателя»

С осени 2002 года Евгений Козлов — бессменный председатель первичной профсоюзной организации ГСП «Чернобыльская АЭС». Его избрали на эту работу в один из самых сложных периодов в истории ЧАЭС.

Евгений Николаевич вспоминает, что это было очень тяжелое время после закрытия станции, совпавшее еще и с непостымым объединением профсоюзной организации обособленного подразделения «Объект «Укрытие» с профсоюзной организацией станции.

Общая численность членов профсоюза за семь лет сократилась в четыре раза. С 12 тысяч до трех в этом году. На сегодня из 3465 работников станции 2933 члены профсоюза, из них 529 — молодежь в возрасте до 35 лет.

Основная часть ушла во вновь организуемые предприятия, которые были выделены из состава ЧАЭС. Были созданы свои первичные профсоюзные организации. Это и медико-санитарная часть, управление жилищно-коммунального хозяйства, отдел рабочего снабжения, обособленное подразделение «Атомремонт-сервис».

Евгений КОЗЛОВ (слева) с членом профкома ЧАЭС Владимиром ЕРЕМИНЫМ
Фото Николая ВАРЧИНОГО

Но были и такие, кто выходил из профсоюза по собственному желанию. Когда у них интересовались причинами выхода из организации, то выяснялось, что в основном это были или обиженные, или разочаровавшиеся. Обиженные, что когда-то не дали путевку или материальную помощь, и неважно по каким причинам, важно, что не дали. Разочаровавшиеся не в том, что профсоюз не может защитить их права, а в том, что с организацией уже нечего взять.

С другой стороны, было немало случаев, когда человек попадал в сложные отношения с администрацией станции и приходил за помощью в профком. Но, не будучи членом профсоюза, он не мог получить его защиты и поддержку.

Осень 2002 года приготовила серьезное испытание для профсоюзной организации ЧАЭС, а вернее, для ее руководителей — доказать способность профсоюза отстаивать требования Коллективного договора и добиваться его выполнения. В 2002 году накопились долги по заработной плате, и профком вступил в коллективный трудовой спор с администрацией Чернобыльской АЭС. Пройдя все предусмотренные законом процедуры, профсоюз выиграл этот спор, и долги были возвращены, а зарплата стала выплачиваться в сроки согласно Коллективного договора.

Люди поверили, что профсоюз может что-то сделать, потому что все попытки администрации по уменьшению задолженности не имели результата.

В 2002 году удалось ввести страховую медицину. К сожалению, задействованная схема страхования оказалась убыточной для страховой компании и затратной для предприятия, и в 2007 году от нее пришлось отказаться.

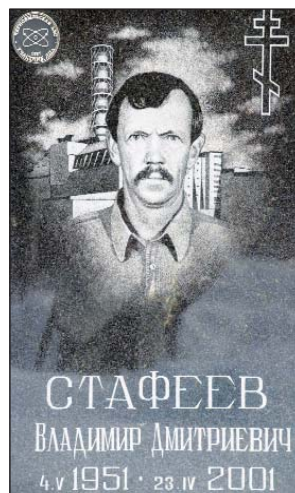
Сегодня отработана практика личного собеседования председателей цеховых комитетов, профгруппоргов с новыми работниками подразделений. С целью познакомиться с новым работником, рассказать ему о традициях коллектива, о деятельности профсоюзной организации. Делается это для того, чтобы человек сделал осознанный выбор и знал, что есть организация, которая может встать на защиту его интересов.

(Окончание на 2-й стр.)

***
Черною птицей взметнулась беда,
раскидала людей под могильные плиты.
Призрачной тенью идет по следам,
стоит за спиной,

а по ночам дыханьем холодным тревожит.
Душит слеза, и Черная былль хлопьями пепла в горле застряла...
смертушка ходит и дань собирает
вслед за взметнувшейся птицей.

Чернобыльский квартал* Славутича

Первым получил «прописку» в Чернобыльском квартале Валера Ходимчук. Но не у нас в Славутиче, а прямо на станции, под завалами четвертого реактора Чернобыльской АЭС. Он был первым в нашей, чернобыльской очереди, у которой крайнего нет. У каждого свой Чернобыльский квартал, но он общий для всех нас.

Условия, как и выделяемая площадь, одинаковые для всех. Здесь все равны. В Славутиче Чернобыльский квартал ежегодно пополняют около 60 человек. Кто в 40, кто в 50, редко кто до-

жидается своей очереди к 60-ти годам. Единицы приходят сюда в более преклонном возрасте.

Квартал не имеет четких границ и единой системы заселения. Человек не властен над этим, все решает Бог и Чернобыль, кому и сколько отмеряли, кого и каким поставили в очередь. Где получили свои квадратные метры.

В каждом, кто прошел ликвидацию аварии 1986 года, Чернобыль запустил часовую взрывную механизм. Когда он работает, не знает никто. Что послужит толчком, пустившим механизм в

разгон, как реактор? Пустив в разнос какую-нибудь дремавшую болячку, сделал ее смертельной.

Ликвидатор может очутиться в Чернобыльском квартале из-за банальной простуды, которая вызовет лавину скрытых и хронических недугов...

Непосвященные будут недоуменно пожимать плечами, медики — разводять руками. Вроде ни на что не жаловался и вдруг за какие-то несколько месяцев — «сгорел». И никакой связи с Чернобылем, только новая вечная прописка...

Оставаясь с самим собой и своими болезнями и страхами, мы потихоньку, как крупинки в песочных часах, переходим в другой мир, получаем прописку в Чернобыльском квартале.

На некоторых захоронениях нашего квартала можно увидеть специальные круглые значки. Именно так профсоюзная организация неработающих пенсионеров-ветеранов Чернобыльской АЭС отмечает своих. Они связаны невидимой нитью между собой и с нами — живыми.

В Славутиче профсоюз неработающих пенсионеров — одна из основных организаций, помогающих ветеранам-ликвидаторам держаться вместе и не забывать друг друга, а при случае и поддержать. Такие объединяющие организации отодвигают во времени переезд в Чернобыльский квартал.

Конечно же, мы все там получим прописку, но дай Бог, чтоб это было как можно позже.

Александр КУПНЫЙ,
ликвидатор аварии
на Чернобыльской АЭС
с мая 1988 года
г. Славутич
Киевской обл.

*В городе чернобыльских атомщиков Славутиче нет названий улиц, вместо них кварталы — Киевский, Белгородский, Добрынский и т.д., названные в честь строителей, прибывших возводить город.

«Про ліквідаторів потихеньку забувають...»

Чернобыльська катастрофа й досі тривожить моє серце. У 1986-му, будучи виконробом Кузнецовської ділянки Львівського монтажного управління тресту «Південтеплоенергомонтаж», я добре усвідомлював, що таке радіація і як приборкувати розгнущаний атом.

Отож, довго не розмірковуючи, добровільно погодився поїхати у Чернобыль. Адже хтось мусить подбати про завтрашній день, про наших дітей. До речі, мій старший доньці тоді якраз виповнився один рік, а друга нещодавно народилась.

Наша бригада складалася в основному з монтажників управлін-

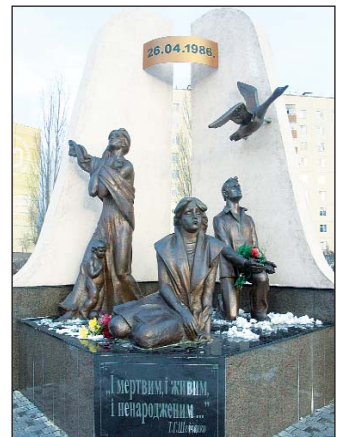
ня. Її кістяк становили такі, як і я, молоді виробничники зі Львова, Калуша, Добротвора, Надвірної. Пунктом дислокації вахти в кількості 25 осіб стало село Ковшилівка, розташоване за 70 км від ЧАЕС. Розквартирувалися ми у дитячому садочку. Погода другої половини останнього місяця літа багато в чому нагадувала осінь. Важкі сирі хмари плвли небом. До того ж скрізь у приміщенні сирість, постійні протяги... Але ми не впадали у розпач. Адже таке було в побуті усіх, хто прибув сюди з багатьох регіонів України.

Щоденний наш розпорядок став досить простим: санпропускник, сніданок, доставка спец-

автобусами до Чернобыля, звідки на так званих «брудних» автобусах — на атомну станцію. Перше, що впадало у вічі в зоні, це величезне скупчення людей у білих спецвіках і захисних масках, з-під яких було видно тільки очі. Саме враження від понівеченого блока було досить гнітюче, а мені ще й тому, що у 1983–1984 роках довелося брати участь у спорудженні цього злочасного «мільйонника». Боляче, зі щемом у серці дивився на ці руїни. Варто лише уявити, скільки людської праці вклили у блок, щоб дати йому «дыхання», а за якусь мить усе понівечено, знищено.

День за днем минали трудові будні. Виробничі завдання я, як старший вахти, отримував кожного дня безпосередньо у штабі на аварійному блоці. Нам доручили роз'єднувати технологічні трубопроводи на естакаді між третім і четвертим енергоблоками. Перш ніж приступити до роботи, я разом з дозиметристом з'ясували там радіаційну обстановку. А оскільки її рівень був досить високим, то, щоб обмежити перебування людей у забруднених місцях у часі (працювали не більше десяти хвилин), доводилося організувати невеличкі групи по кілька людей з участю різальників та зварювальників.

(Закінчення на 2-й стр.)

Пам'ятник «чорнобильцям» у Кузнецовську
Фото Миколи ВАРЧИНОГО

ОФІЦІЙНО

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВАвід 24 лютого 2010 р. № 173
Київ

Про доповнення Списку №1 виробництв, робіт, професій, посад і показників на підземних роботах, на роботах з особливо шкідливими і особливо важкими умовами праці, зайнятості в яких повний робочий день дає право на пенсію за віком на пільгових умовах

Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Доповнити підрозділ 1 розділу XXII «РОБОТИ З РАДІОАКТИВНИМИ РЕЧОВИНАМИ ТА ДЖЕРЕЛАМИ ІОНІЗУЮЧИХ ВИПРОМІНЮВАНЬ І БЕРИЛІЄМ» Списку №1 виробництв, робіт, професій, посад і показників на підземних роботах, на роботах з особливо шкідливими і особливо важкими умовами праці, зайнятості в яких повний робочий день дає право на пенсію за віком на пільгових умовах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 січня 2003 р. № 36 (Офіційний вісник України, 2003 р., №4, ст. 102), такою позицією: «22.1-1г працівники, зайняті повний робочий день у зоні відчуження на підприємствах, в установах і організаціях, перелік яких затверджується МНС за погодженням з Мінпраці та МОЗ».

2. Установити, що визначеним цією постановою працівникам призначається пенсія за віком на пільгових умовах починаючи з 1 січня 2010 року.

Прем'єр-міністр України **Ю. ТИМОШЕНКО**

Коментар з приводу

Уряд цим рішенням доповнив Список №1 виробництв, робіт, професій, посад і показників на підземних роботах, на роботах з особливо шкідливими і особливо важкими умовами праці, зайнятості в яких повний робочий день дає право на пенсію за віком на пільгових умовах.

Документом передбачається вирішити питання зарахування особам, які постійно працюють або виконують службові обов'язки в зоні відчуження, часу роботи або служби до стажу роботи і вислуги років на пільгових умовах. Це дозволить призначити пенсію працівникам державних підприємств зони відчуження як особам, зарахованим до Списку №1 виробництв, робіт, професій, посад і показників.

Прийняття постанови має на меті нормативно врегулювати надання пільги, яка реально діє з 1990 року — від часу закінчення основного етапу робіт з ліквідації аварії на ЧАЕС, і на сьогодні надається Пенсійним фондом на підставі роз'яснень Мінпраці. Видатки на цю пільгу фактично мають місце у видатковій частині Пенсійного фонду України та в кошторисах на утримання підприємств.

Прийняте урядом рішення, якому передували тривалі етапи складних переговорів Атомпрофспілки з Мінпраці та соціалістики України, іншими центральними органами виконавчої влади та ділових зустрічей безпосередньо з Прем'єр-міністром України, дозволить зняти соціальну напругу серед працівників підприємств зони відчуження та підвищить рівень їх соціального захисту.

АТОМПРОФСПІЛКА: ЗБЕРЕЖЕННЯ І РОЗВИТОК МОЛОДІЖНОГО РУХУ

Состоялся IV съезд Организации молодежи Атомпрофсоюза Украины

С 16 по 18 апреля на площадке ОП ЗАЭС проходил IV съезд Организации молодежи Атомпрофсоюза Украины. Это неординарное событие впервые состоялось в г. Энергодаре и объединило представителей от 18 делегаций активистов организации молодежи Атомпрофсоюза. График работы был очень насыщенным и плотным, однако без преувеличения можно утверждать: все, что было задумано, сделано. Наверное, дополнительные силы, энергию и особенное настроение 123 делегатам съезда придавал и тот факт, что накануне Организация молодежи Атомпрофсоюза отметила свое 10-летие.

В течение трех дней участники съезда предстояло рассмотреть многочисленные вопросы повестки дня, найти точки соприкосновения. Уже в день приезда делегаций, состоялось заседание рабочей группы по обсуждению Положения об Организации молодежи Атомпрофсоюза. В течение трех часов в демократичной, дружеской, а подчас горячей, дискуссионной атмосфере удалось проработать многие вопросы, обсудить детали. В случае необходимости свою помощь оказывала и юрист Атомпрофсоюза Александра Кравчук, которая разъясняла правовые вопросы.

Как отметил председатель организации молодежи ОП ЗАЭС Максим Овчатова, администрация и профком Запорожской АЭС всегда поддерживали молодежь в любых полезных начинаниях, а уж о мероприятиях такого уровня и говорить нечего.

«Принять порядка 160 человек — участников и гостей съезда из разных городов и даже стран, организовать им комфортные условия для работы, проживания, учесть массу нюансов — все это нам удалось сделать, — констатировал Максим Овчатова. — Что касается проживания,

то очень даже кстати оказалась новая гостиница «Скифская».

Еще до начала молодежного форума нам удалось пообщаться и с корифеями профсоюзного движения, которые принимали участие в работе съезда.

Председатель Атомпрофсоюза Украины Валерий Матов, отвечая на вопросы журналистов, отметил, что пионерами молодежного профсоюзного движения были именно атомные энергетики, Атомпрофсоюз первым в Украине пошел по этому пути. «Молодежь — это то звено, которое подкрепляет любой коллектив. Мы совместно усилиями шлифуем новое поколение в целом и специалистов различного уровня в частности, а они уже в своей молодежной среде формируют свою позицию и взгляды на жизнь. Наша задача — сохранить и приумножить то хорошее, что уже наработано. Потому желаю и ребятам, и нам всем выкристаллизовать из числа молодежи именно тот потенциал, который и в дальнейшем будет заниматься профсоюзным движением, защищать социально-экономические и трудовые интересы сопрофсоюзников».

Заместитель Председателя Атомпрофсоюза — председатель профкома ГП НАЭК «Энергоатом» Алексей Лыч вспомнил о том, что когда-то он стоял у истоков молодежного движения атомных энергетиков, был непосредственным участником его зарождения и становления. Потому сегодня хорошо понимает и потребности, и амбиции, и стремления, и потенциал молодого поколения, их готовность учиться, перенимать опыт старших, более опытных коллег.

IV съезд Организации молодежи Атомпрофсоюза проходил 18 апреля, в воскресенье. В начале работы форума в праздничной атмосфере лучшим представителям молодежного профсоюзного дви-

жения руководители Атомпрофсоюза вручили грамоты и дипломы. Поздравляли ребят с 10-летием Организации профсоюзной молодежи городской голова Энергодара Александр Кулибов, вице-президент Международной ассоциации молодых атомщиков Ильгиз Исхаков, и.о. заместителя генерального директора по кадрам и социальному развитию — начальник управления социальных программ ОП ЗАЭС Алексей Трубенков, первый председатель Союза молодежи Атомпрофсоюза Андрей Киселев, делегация молодежных организаций ОАО «Концерн «Росэнергоатом» и другие гости.

После торжественной части со своим детальным отчетом перед присутствующими выступил председатель Организации молодежи Атомпрофсоюза Сергей Голота. После этого участники съезда, обсудив отчет Центрального совета Организации молодежи за прошедший период, оценили его работу как удовлетворительную, а Сергея Голоту вновь переизбрали председателем Организации молодежи Атомпрофсоюза. Затем были рассмотрены вопросы об изменениях в Положении об Организации молодежи Атомпрофсоюза, избрании заместителей председателя, о персональном составе Центрального совета Организации молодежи, о полномочиях делегатов съезда и др.

После плодотворной и насыщенной работы, удовлетворенные ее результатами, делегаты съезда разъехались по домам.

Накануне съезда молодежи Атомпрофсоюза состоялась отчетно-выборная конференция Совета молодежи ГП НАЭК «Энергоатом». Ее председатель Александр Хомич, проинформировав делегатов съезда об основных направлениях работы Совета, был переизбран на второй срок.

Людмила ГОТЫЧ

(Подробная информация о работе IV съезда Организации молодежи Атомпрофсоюза следует)

ЗОНА ВІДЧУЖЕННЯ: ПРОФСПІЛКОВА ВІДПОВІДЬ КРИЗІ

Перша, так би мовити, криза, її найвища фаза для Представника Атомпрофспілки в Чорнобильській об'єднаній організації Миколи Тетеріна була на початку лютого 2007 року, коли він прийняв цей профспілковий пост. Трудові колективи зони відчуження тривожно «гули» через кількомісячні борги із зарплати, очікувані масові скорочення, неналежний виробничий побут. Відтак стали у лійки перед владними структурами в столиці, провели покрокові колективні зібрання за участю адміністрації, інші заходи самозахисту, що також не переривалися... Та криза дещо попустила, а справжня, наприкінці 2008-го, навалилася з новою нищівною силою. Але, до честі повторюю й Атомпрофспілку загалом, фінансова криза стала періодом мотивації до результативних дій на різних щаблях державляди й управління, особливо уряду. Конструктивне соціальне партнерство, зініційоване «чорнобильською» профспілкою, «вийшло» із випробувань важкими економічними явищами досить міцним: за 2009 не допущено скорочення працівників, а їх зарплата зроста порівняно із 2008 роком на 49,1% і становила 3172 грн. Середньомісячний дохід персоналу ДСП «Чорнобильська АЕС» — 5353 грн., більш як удвічі підвищено добуву вартість лікувально-профілактичного харчування вахтовиків зони.

— У новий 2010-й ми вступили з традиційно проблематичною бюджетною практикою на початку року, за окремими позиціями є невилплати премії, доплат... Тарифна частина зарплати — без затримок, попри відсутність держбюджету-2010, харчу-

вання, доставка вахтовиків, умови праці і побуту нормальні. Скорочення працівників не передбачається... Однак ми пильнуємо за ситуацією і домагатимемося повноцінного захисту інтересів співчан, — запевнив профлідер, ліквідатор з 20-річним стажем Микола Тетерін.

ЧОРНОБІЛЬСЬКА АЕС СЬОГОДНІ: ПРОФСПІЛКОВИЙ ВИМІР

Евгений КОЗЛОВ: «Мое личное видение профсоюза — это страховой полис на случай незаконного, недобросовестного к человеку отношения со стороны работодателя»

(Окончание. Начало на 1-й стр.)

Практика показала, что если в течение двух лет вновь принятый работник не вступил в профсоюз, то он уже этого практически не сделает.

В 1994 году по инициативе профкома ЧАЭС была создана профсоюзная организация неработающих пенсионеров. Цель: не растерять богатейший опыт ветеранов ЧАЭС, оказывать помощь нуждающимся. Ветераны проводят регулярные встречи в школах с учениками, совместно вечера памяти, помогают проводить экскурсии в Славутичском музее ЧАЭС.

С возрастом и опытом приходит понимание того, что в коллективе можно себя реализовать, найти поддержку и помощь. Видимо, поэтому в профсоюз неработающих пенсионеров ЧАЭС существует очередь. Не всех и не сразу принимают в организацию, отметившую недавно свой 15-летний юбилей.

Члены этого профсоюзного сообщества получают путевки на санаторно-курортное лечение от станции, оплачивая 5% от общей стоимости.

Первичная профсоюзная организация ГП НАЭК «Энергоатом» постоянно оказывает помощь профкомом ЧАЭС с обеспечением оздоровительными путевками для детей. Последний раз было выделено таких путевок на сумму 400 тысяч гривен. Кроме того руковод-

ство станции, несмотря на непростые отношения с профкомом, ежегодно закупает оздоровительные путевки для работников станции. Чем оказывает очень большую помощь.

Активно развивается спортивное направление. В ежегодных стационных спартакиадах участвуют все основные структурные подразделения, небольшие отделы объединяют свои усилия и также участвуют в спортивных мероприятиях. У многих уже появилась своя спортивная форма и инвентарь.

По договору с коммунальным предприятием «Управление по развитию физкультуры, спорта и туризма» работники ЧАЭС могут заниматься в оздоровительных комплексах г. Славутича различными видами спорта: футбол, волейбол, настольный теннис, плавание.

Евгений Козлов за семь лет работы председателем профкома успел поработать с тремя генеральными директорами ЧАЭС. С каждым из них были свои, особые отношения. Особенно тепло Евгений Николаевич отзывается об Евгении Смышляеве. А вот с нынешним генеральным директором достаточно сложные отношения. Взаимопонимание достигается не всегда и не сразу.

Последний конфликт был в начале прошлого года, когда ЧАЭС недополучила значительных средств по про-

грамме финансирования работ на Чернобыльской АЭС. Директор Игорь Грамоткин был вынужден выйти с предложением перейти на график работы по сокращенной рабочей неделе. Он предложил пересмотреть Коллективный договор в сторону ухудшения условий защиты персонала, по причине невозможности выполнения некоторых пунктов. Профсоюз на это не согласился. Пользуясь поддержкой славутичского головы Владимира Удовиченко, ЦК Атомпрофсоюза совместно вышли сначала на Комитет по вопросам экологической политики, охраны природы и ликвидации последствий Чернобыльской катастрофы Верховной Рады, затем на Премьер-министра Украины и вопрос с финансированием был решен.

Надо заметить, что генеральный директор, изначально занимавший жесткую позицию по этому вопросу, впоследствии заметно смягчился и понял, что без поддержки профсоюза станция не получила бы дополнительного финансирования. Что позволило выплачивать заработную плату без задержек и в полном объеме.

Таких непростых условий, в которых приходится работать первичке ЧАЭС, нет ни на одной атомной станции Украины. И профком с честью справляется со своей работой.

Александр ВАЛЕНТИНОВ

«Про ліквідаторів потихеньку забувають...»

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

Так ми почергово відрізували труби, встановлювали заглушки. Загалом кожна група, набираючи допустиму дозу, протягом дня здійснювала по 5–6 ходок. Ось так ми виконували доведені обсяги робіт.

А ще пригадується, як доставляли «КаМАЗом» труби зі складів, що знаходилися поряд із зруйнованим блоком. При цьому змушені були долати смугу довжиною близько ста метрів небезпечної зони. Робота тривала не більше двох хвилин. Вантажники разом з тим, що вкинули у кузов, на шаленій швидкості пролітали крізь радіаційну небезпеку.

Тоді ми, молоді, проганяли геть від себе думку про радіацію. Нашим супутником на роботу і назад часто була гітара: лунали популярні на той період пісні, жартували, розповідали «чорнобильські» анекдоти.

Непомітно промайнуло 15 діб. Нас радо зу-

стрічали у Кузнецовську. А через місяць, у жовтні, на мою долю випала ще одна вахта на ЧАЕС.

Здається, що все було ніби вчора. А минуло 24 роки відтоді. У Кузнецовську прижилась і утвердилась хороша традиція: щорік 26 квітня збираються колишні ліквідатори, серед них і працівники РАЕС Леонід Ханас, Микола Шевчук, Олександр Мисковець, Леонід Сахнюк, Микола Остапчук..., щоб пом'янути тих, кого уже немає в наших лавах, поділитися спогадами про часи з подолання наслідків цієї катастрофи.

Насамкінець хочу зауважити, що держава не проявляє піклування про ліквідаторів аварії на ЧАЕС. Навіть захворівши, не завжди отримуємо елементарну медичну допомогу, зокрема ліки. Про нас потихеньку забувають... Та не зітреться в пам'яті нашій Чорно-

Микола ГЛАДІЧ, інспектор з охорони праці ЦК Атомпрофспілки

28 КВІТНЯ — ДЕНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ

ВАРТУВАТИ НАЙЦІННІШЕ — ЖИТТЯ І ЗДОРОВ'Я ПРАЦІВНИКА

Щороку в Україні 28 квітня відзначається День охорони праці згідно з Указом Президента від 18 серпня 2006 року. У рамках підготовки і проведення заходів до Дня охорони праці на підприємствах і в організаціях, які обслуговує Атомпрофспілка, проводяться тематичні засідання, «круглі столи», цільові курси. Аналізуються умови роботи, підбиваються підсумки з питань охорони праці.

Про стан охорони праці на підприємствах атомної енергетики та промисловості України розповідає завідувач відділу охорони праці та страхування Атомпрофспілки Тарас ПАНЧЕНКО.

Одним з найважливіших напрямів діяльності профспілки є забезпечення громадського контролю за створенням на виробництві здорових та безпечних умов праці, своєчасним і повним забезпеченням працюючих відповідними засобами індивідуального та колективного захисту, санітарно- побутовими приміщеннями, лікувально-профілактичним харчуванням тощо.

У 2009 році представниками профспілки (особисто та спільно із службами охорони праці підприємств та органами державного нагляду) було проведено 860 перевірок та оглядів стану охорони праці, з результатами перевірок виявлено 1342 порушення нормативно-правових актів з охорони праці. Надіслано роботодавцям 48 висновків та 83 подання щодо усунення порушень, а також 126 вимог про зупинку обладнання, яке не відповідає нормативам з безпеки.

Представники профспілки постійно брали участь у розслідуванні всіх нещасних випадків, пов'язаних з виробництвом, та у розслідуванні випадків невиконання нормативів.

Одним з основних показників роботи з охорони праці є рівень виробничого травматизму. Так, протягом 2009 року на підприємствах атомної енергетики та промисловості, які належать до сфери управління Мінпаливенерго, сталося 27 випадків виробничого травматизму, у яких постраждало 28 осіб, з них зі смертельним наслідком — 2 особи (2008 рік — 21 випадок травматизму, 2007 рік — 31 випадок, 2006 рік — 41 випадок, у яких постраждало 2008-го — 22 особи, 2007-го — 34 особи, 2006-го — 43 особи). Із цих випадків 14 сталося на ДП СхідГЗК проти 10 — у 2008 році.

На ДСП «Чернобильська АЕС» у 2009 році сталося 5 випадків виробничого травматизму проти 3 у 2008 році. На підприємствах зони відчуження — 1 випадок проти 4 в 2008 році.

Аналіз нещасних випадків за 2009 рік свідчить, що основними їх причинами є: порушення вимог безпеки під час експлуатації устаткування, машин, механізмів тощо; порушення трудової і виробничої дисципліни, особиста необережність; незадовільний технічний стан виробничих об'єктів, будинків, споруд, територій, засобів виробництва та транспортних засобів.

Аналізуючи стан умов та безпеки праці персоналу, треба зазначити, що у зв'язку із економічною кризою у 2009 році відбулися негативні зміни у вирішенні цих питань, проблеми з додержанням роботодавцями вимог законодавства України про охорону праці є майже на всіх підприємствах, в організаціях і установах.

Найбільше проблем зі станом охорони праці в бюджетних організаціях через відсутність належного фінансування (не повною мірою або зовсім не виділяються кошти згідно зі ст. 19 Закону України «Про охорону праці»).

Має місце невиконання в повному обсязі «Комплексних заходів щодо досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці і виробничого середовища, підвищення існуючого рівня охорони праці...». Так, на підприємствах зони відчуження обсяги фінансування для виконання Комплексних заходів у 2009 році були заплановані на 45% нижче від рівня 2008 року (810 856 грн. проти 1 454 768 грн.), фактично виконано 174 заходи на суму 796 943 грн.

На Запорізькій АЕС Комплексні заходи перевиконано по вартості, але за номенклатурою вони не реалізовані в повному обсязі. У встановленому порядку перенесено 3 заходи вартістю 7,0 тис. грн і знято з виконання 27 заходів вартістю 414,0 тис. грн., через недостатнє фінансування та зміну вартості закупівлі.

На Хмельницькій АЕС Комплексні заходи з охорони праці на 2009 рік складено із 46 пунктів вартістю 587,6 тис. грн. У 2009 році виконано 43 заходи вартістю 468,254 тис. грн. Через несвоєчасне та недостатнє фінансування терміни виконання 3 заходів (на суму 90 тис. грн.), запланованих на 2009 рік, перенесені на 2010 рік з уточненою вартістю витрат — 270,938 тис. грн.

На Южно-Українській АЕС на 2009 рік було заплановано виконання 13 заходів з охорони праці із затратами 195,550 тис. грн. (у 2008 році було заплановано 9 заходів на суму 769,240 тис. грн.). Виконано 7 заходів на суму 158,462 тис. грн., чотири заходи на суму 17,418 тис. грн. зняті через

відсутність виконання. Два заходи на суму 19,670 тис. грн. перенесені на 2010 рік.

На Рівненській АЕС Комплексні заходи з охорони праці, які спрямовані на поліпшення стану гігієни та безпеки праці, у 2009 році включали у себе 43 заходи на загальну суму 920,41 тис. грн. За 2009 рік із 43 заходів виконано 25 на загальну суму 412,928 тис. грн., неповне виконання запланованих заходів зумовлено відсутністю коштів, складністю укладання договорів і виконання перенесених 15 заходів на суму 564,81 тис. грн. планується у першому та другому кварталах 2010 року.

У ДП «Східний гірничо-збагачувальний комбінат» «Комплексні інженерно-технічні заходи щодо досягнення нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, підвищення існуючого рівня охорони праці» в 2009 році виконані не в повному обсязі, у зв'язку з відсутністю фінансування (заплановано 27 заходів на суму 767 тис. грн., виконано 25 на суму 762,4 тис. грн.).

Актуальними питаннями у сфері охорони праці на підприємствах, де діють структури Атомпрофспілки, були і залишаються забезпечення працівників сучасними засобами захисту, спецодягом. На жаль, упродовж останніх років уже стало традиційним проведення тривалих тендерних процедур, через які тільки у другій половині року укладаються договори та починається отримання спецодягу та ін.

Протягом 2009 року мали місце проблеми із своєчасним постачанням спецодягу як на АЕС, так і на підприємства промисловості.

У 2009 році на придбання засобів індивідуального захисту (ЗІЗ) на ЗАЕС було заплановано 10 279,0 тис. грн., у зв'язку з недофінансуванням витрачено 7 791,2 тис. грн. Отже, не були придбані пластикатовий спецодеяг на суму 1200,0 тис. грн., спецвзуття для контролюваної зони — на 200,0 тис. грн., протигази — на 980,0 тис. грн.

Забезпечення персоналу ХАЕС спеціальним одягом, спеціальним взуттям та ЗІЗ проводилося з порушенням термінів та обсягів постачання, із запланованих ЗІЗ на суму 5655,6 тис. грн. обсяг постачання по факту виконання становив 2370,8 тис. грн.

Працівники РАЕС забезпечувалися спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального захисту із затримкою через несвоєчасність проведених поставок ВП «Атомкомплект». Станом на 31.12.09 недопоставка ЗІЗ — на суму 1480 тис. грн.

На Чернобильській АЕС у зв'язку з обмеженням бюджетного фінансування не

в повному обсязі були проведені закупівлі робочого і перехідного комплектів спецодеягу і спецвзуття. Забезпеченість персоналу робочим комплексом ЗІЗ становить 75%, перехідним комплексом ЗІЗ — 25%.

Винають проблеми з якістю ЗІЗ і відповідністю їх сучасним вимогам у ДП СхідГЗК.

Список наявних недоліків можна було б продовжити, але й наведених прикладів досить для того, щоб сформулювати висновки та визначити шляхи розв'язання наявних проблем.

Україна, як і багато держав світу, переживає складні часи фінансово-економічної кризи, але за будь-яких обставин конституційне право працівника на належні, безпечні та здорові умови праці повинно, безумовно, забезпечуватися роботодавцем і бути предметом особливої уваги. Роботодавці не мають права заощаджувати на створенні здорових і безпечних умов праці на підприємствах.

Безпека і гігієна праці та виробничого середовища, рівень охорони праці та культура безпеки кращі там, де більше виділяється грошей на зазначені цілі, де відповідальніше ставиться до цих питань адміністрація, де профспілка забезпечує не формальний, а справді дійовий контроль за цими заходами.

У подальшому вважаємо за необхідне об'єднаним, первинним профспілковим організаціям:

1. Зосередити зусилля на розв'язанні наявних проблем з охорони праці, націлити профспілковий актив на активну боротьбу щодо захисту права на безпечні умови праці, приділити додаткову увагу фактичному стану безпеки і умов праці на кожному робочому місці, подбати про усунення факторів ризику, наявних недоліків у профілактичній роботі щодо попередження нещасних випадків на виробництві.

2. Повною мірою використовувати механізм колективного регулювання питань охорони праці, захисту прав та інтересів працівників у цій сфері, надавати принципову оцінку ситуації як під час укладання договорів, так і постійного контролю за виконанням колективних зобов'язань з охорони праці.

3. Приділяти належну увагу якісному формуванню та виконанню комплексних заходів щодо досягнення встановлених нормативів або підвищення наявного рівня охорони праці в умовах діючого виробництва, достатньому фінансуванню та цільовому витрачанню коштів на зазначені заходи.

РЕАБІЛІТАЦІЯ ПОСТРАЖДАЛИХ ВНАСЛІДОК ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ КАТАСТРОФИ

Дай, Боже, здоров'я усім чернобильцям, або Чи знаємо ми Миргород?

«...Позачергове щорічне безплатне надання санаторно-курортних путівок або одержання за бажанням грошової компенсації в розмірі середньої вартості путівки в Україні. (Із ст.20 «Компенсації та пільги громадянам, віднесеним до категорії І «Розділу IV Закону України «Соціальний, медичний та протирадіаційний захист постраждалих в Україні внаслідок Чернобильської катастрофи»).

Ці рядки із Закону, який прийняв і доповнювався в період з 1991 по 1998 роки. Тоді увага до потерпілих від аварії на ЧАЕС (і першої категорії, й усіх інших) була значно більшою. З роками, коли потерпілих (особливо — першої категорії) ставало помітно менше й менше, бо дуже мруть, ретельність у реалізації закону, на жаль, почала значно здавати. Зменшилась і кількість путі-

вок, і діагностична різноманітність їх різко звузилась.

У другій Київській обласній лікарні, спеціалізованій на лікуванні учасників ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС, мені довелось розмовляти з ліквідаторами першого етапу мінімізаційних робіт — в 1986–1987 роках. З тяжкими діагнозами серцево-судинних хвороб, діабету та інших уражень вони вимушені практично щороку (а то й частіше) потрапляти до стаціонару для підтримки здоров'я. А от хоч якусь реабілітацію санаторно-курортного типу одержати практично неможливо. Особливо це стало відчутно з моменту відібрання повноважень з реалізації цих зобов'язань у Міністерстві з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чернобильської катастрофи.

У той же час в Україні збереглося чимало сана-

торіїв, які мають конкретні спеціалізовані відділення з реабілітації чернобильських уражень. Коли я запитав про таку спеціалізацію у головного лікаря санаторію «Хорол» Миргородського санаторно-курортного комплексу Н.П. Коп'як, вона пояснила мені, що така спеціалізація у їхньому закладі є, (свого часу саме в Миргороді було відкрито перше в Україні відділення для лікування учасників ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС), і протягом 2009 року близько 1300 «чернобильців» пройшли лікування-оздоровлення, а можливості в комплексі такі, що змогло б пройти оздоровчий курс у кілька разів більше: взагалі, миргородський курорт — гастроентерологічного напрямку, та при цьому тут можуть оздоровитися хворі на цукровий діабет, ті, хто страждає захворюваннями дихальних шляхів, нервової системи, статевих органів, опорно-рухового апарату. Реально кажучи, на увесь той сумнозвісний букет хвороб, що залишилися потерпілим від Чернобильської катастрофи, більшість пацієнтів, із хто побував у Миргороді, хоч раз намагаються повторити тут оздоровчий курс. Ліквідатор Володимир Ладиган, який згодом переїхав до Канади, щороку прилітає в оздоровницю, мотивуючи це тим, що мудріше й дешевше запобігти загостренню хвороби тут, у санаторії, ніж платити у кілька разів дорожче хай і у високоякісних, але дуже недешевих канадських лікарнях. Ця

позиція, до речі, логічна і в наших, так би мовити, «домашніх» обставинах. Хоч бюджетні гроші на лікування й оздоровлення виділяються на різні відомства, але якщо можна знайти спільний знаменник, щоб усереднити цю фінансову проблему, а «чернобильці» від цього тільки виграють. Тим більше, повторююсь, що їх залишається, на жаль, дедалі менше.

Безумовно, поставив я Наталію Павлівну Коп'як запитання і про головне багатство оздоровниці — мінеральну воду «Миргородська»: «Яким чином воно сприяє одужанню і оздоровленню пацієнтів, і в тому числі, і насамперед, наших читачів, серед яких чимало потерпілих від Чернобильської катастрофи?»

— Для яскравішого й об'єктивнішого зрозуміння властивостей нашої води треба згадати весвітньовідомий Баден-Баден — «Миргородська» ідентична своїми іонами кальцію, натрію, магнію, фтору, йоду, бромом, вуглеводами типу мальтози і сахарози та багатьма іншими найціннішими мінералами баден-бадєнської води.

От парадокс! Микола Васильович Гоголь, уродженець цих місць, півжиття провів на водах Західної Європи, лікуючи свою «гастроентерологію», навіть не уявляючи, що панacea для його порятунку через півстоліття після його смерті буде відкрита просто там, де його пуповина закопана.

Про М. Гоголя у Миргороді не забувають. Та це

й не дивно. Адже й сам письменник, виїхавши ще в юнацькі роки у «великий світ», у десятках своїх оповідань і повістей згадував і Диканьку, і Сорочинці, та, звичайно ж, і Миргород. У «Повісті про те, як посварились Іван Іванович з Іваном Никифоровичем» відкривається чудова, так би мовити, презентация: «Дивне це місце Миргород! Яких тільки немає там будівель! І під солом'яним, і під очеретяним і дерев'яним дахом, вулиця направо, вулиця наліво і скрізь прекрасні тини...

У Миргороді немає ні злодійства, ні шахрайства, і тому кожен вішає, що йому заманеться. Якщо будете підходити до міського майдану, то попри всі ваші справи, неодмінно хоч на хвилину, а зупинитесь помилуватися видом; на ньому знаходиться калюжа, ну просто пречудова калюжа, єдина і неповторна, яку вам доводилось коли-небудь бачити! Вона розлилася майже на весь майдан. Ну, прекрасна калюжа!» (Переклад Ю. Роя).

Не упізнав би класик сьогоднішнього Миргороду! Там, де знаходилася та калюжа, тепер один із казкових

заповідників курортного містечка — ошатне лебедине озеро з мальовничими краєвидами. Та й взагалі можна сказати, що за кілька останніх років тут, на березі Хоролу, руками дружнього колективу санаторного комплексу споруджено справжній райський куточок. Для оздоровлення, лікування, відпочинку тут наче усе створене волею Божою. Не випадково на території санаторію «Хорол» розташований і Святоуспенський храм.

За дев'яносто років своєї діяльності «Миргород-курорт» завоював авторитет не лише у своїй країні. Гості з близького і далекого зарубіжжя дедалі частіше приїждять до оздоровниці — комплекс розташований у винятково чистій екологічній зоні, та й у транспортному сполученні дуже зручний. Тому, коли постає питання: куди їхати — в Баден-Баден чи в Миргород — думаю, ні в кого сумнівів не має виникати... А «чернобильцям» треба усіляко сприяти у дорозі на Миргород. Тим більше і закон цього вимагає.

Микола ЛЯБАХ,
учасник ЛНА на ЧАЕС
першої категорії
м. Київ

За лічені хвилини найсучасніша електроніка робить пацієнтам десяток найскладніших діагнозів

ДО УВАГИ ЧИТАЧІВ!

З квітня розпочалася передплата на газету «Атомник України» на II півріччя 2010 року.

ПЕРЕДПЛАТИТЬ НАШЕ ВИДАННЯ на II півріччя 2010 року У БУДЬ-ЯКОМУ ПОШТОВОМУ ВІДДІЛЕННІ УКРАЇНИ ЗА КАТАЛОГАМИ АБО НА www.presa.ua

Щотижневе видання постійно повідомляє про виробничо-соціальне та профспілкове життя ядерного енергопромислового комплексу держави, споріднених галузей діяльності, підприємств та організацій, які перебувають у сфері впливу Атомпрофспілки України та підпорядкованих Мінпаливенерго, МНС України, Мінохорони здоров'я та іншим центральним органам виконавчої влади.

«Атомник України» потрібний кожній людині, трудовому колективу, певній структурі, усім, хто повсякчас опікується соціальними питаннями.

На прохання читачів у червні-липні цього року друкуватимуться: аналітичний матеріал «Пенсійні виплати у 2009 році», дещо пізніше — історичний нарис «Чорнобиль: минуле і майбутнє», «Літопис важливих відкриттів у світовій енергетиці», інші нові рубрики.

ПРОФСПІЛКОВА МОЛОДЬ: ДО 65-РІЧЧЯ ВЕЛИКОЇ ПЕРЕМОГИ

Открытка, созданная с любовью

Организация молодежи первичной проф-организации ОП ЗАЭС проводила конкурс открыток ко Дню Победы, в котором приняли участие дети разного возраста, воспитанники художественной и учащиеся общеобразовательных школ, Центра детского и юношеского творчества. Показательно, что интерес к этому необычному конкурсу проявили более пятидесяти энергодарцев, которые максимально вдумчиво и творчески отнеслись к поставленной задаче.

В детской художественной школе были подведены итоги конкурса, результаты которого огласили на торжественной линейке. Представители профкома ОП ЗАЭС и организации молодежи вручили победителям отличные подарки, которые наверняка пригодятся детям в развитии их художественных и эстетических талантов. Первое место в разных возрастных категориях заняли Шилова Татьяна, Кузнецова Дарья, Зайцева Юлия, Соколовская Кристина. Второе место — Романов Владислав, Курач Анна, Быков Максим. Третье — Скирда Дарина, Миляева Анастасия, Рыжкова Юлия. За активное участие в конкурсе были награждены Просяновская Евгения, Капля Александр, Машенко Татьяна.

Как отметили организаторы конкурса, активность юных энергодарцев, творческий подход к

материалу, желание порадовать ветеранов в преддверии великого праздника произвели на них очень приятное впечатление. Ребята, бесспорно, молодцы. Все работы будут показаны по энергодарскому телевидению, а лучшие из них уже переданы в станционную типографию. Теперь взрослым предстоит определиться с выбором самой достойной, на основе которой и будет создана открытка ко Дню Победы. Эту открытку в подарок получит каждый ветеран Энергодара.

РАЕС СПОРТИВНА

Кращі силачі трудяться на атомній

Рівненські атомники пишаються своїми спортсменами. Нещодавно відбувся II Чемпіонат України з окремих вправ Української бездопінгової федерації пауерліфтингу. Один з кращих силачів РАЕС Іван Кльок встановив рекорд у цих престижних змаганнях. У вправі «віджим лежачи» він підняв штангу вагою 210 кілограмів і підкорив найвищу сходику п'єдесталу пошани.

— Перемога дісталася мені нелегко, — розповідає чемпіон, — адже були дуже сильні суперники. Готуватися до змагань я розпочав ще восени і налаштувався тільки на перемогу.

Працює Іван Кльок інструктором-методистом у реабілітаційно-спортивному комплексі РАЕС. Ще в дитинстві обрав той вид спорту, який піддається лише мужнім і сильним чоловікам. Упродовж ба-

гатьох років його тренує Микола Миколайович Шинкар, один з найбільш заслужених і досвідчених наставників. Тож золота медаль його вихованця — це й особиста перемога тренера.

Наприкінці квітня у Москві відбудеться Чемпіонат світу з пауерліфтингу. У складі збірної честь України захищатиме й Іван Кльок. Нехай спортивна удача не зраджує йому.

Тетяна КОРОВАЙЧУК

ЯДЕРНИКИ-ЛІРИКИ

БЕРЕЗОНЬКА

Апрельские слуги вольные Юным задором горели. Их выступления сольские Огромный успех имели. В самом начале месяца Все были в отличной форме: Ветер теплом отметились, Солнце прогрело корни. Темпы, конечно, завидные. А следствия вмиг проявились: Березы, как дамы солидные, Зеленой вуалью прикрылись. Пока совещались тихо, Подрасток-Березка не ждала. Почки прорвала лихо И в полном наряде стояла! «Ахнули» старшие дружно, Слово толпа на пожаре: «Спешить никогда не нужно! А если мороз ударит?» Встряхнула Березка кроной, Юного Клена «заноза»: «Ах, милые тетушки, что вы? Я не боюсь мороза!» Сосна пробасила солидно: «Соседки, решайте срочно. Пусть будет другим завидно, Но «молодо-зелено» — точно!» Роща о чем-то шепталась. Бабочек стая носилась. Березонька улыбалась И на Кленка косилась.

Валентин СЕРЫХ,
ННЦ ХФТИ
г. Харьков

ЦІКАВО ЗНАТИ

Театральний талісман

Уся труппа Київського театру імені Івана Франка переконана: успіхом своїх вистав вони повинні завдячувати джерелу, яке знаходиться якраз під головною сценою театру. Коли будували приміщення на місці колишньої садиби, вирішили джерело не замурувати. Тепер і актори-початківці, і народні артисти п'ють з нього воду — кажуть, додає таланту.

АТОМНИКИ ЗА ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ

Папа, мама, я — спортивна семья

Активність працівників атомної станції потрясає. Вони преуспівають і в роботі, і в відпочинку, причому достатньо активно.

Так, недавно семья Кучеренко, Анатолий Павлович — работник УТЦ, Наталья Николаевна — ЦДЮТ и старший сын — Федор приняли участие в конкурсе «Папа, мама, я — спортивная семья», который ежегодно проводится в г. Мелитополь в рамках областной спартакиады. В этом году конкурс был посвящен 65-летию освобождения Украины от фашистских захватчиков.

Забегая вперед, хочется сказать, что семья заняла второе место. В общем, хороший показатель, особенно учитывая то, что специально для уча-

стия в конкурсе никто не готовился. Просто сами по себе все члены семьи — спортивные люди. Глава семьи увлекается большим теннисом, неоднократно принимал участие в спартакиадах ОП ЗАЭС. Федор занимается всем понемногу. К слову, в прошлом году он занял первое место в соревнованиях на роликах в забеге на дистанцию, который проводился по инициативе молодежной организации ОП ЗАЭС. Самое интересное, что он практически нечаянно заехал на роликах в парк, зарегистрировался и... победил, ну просто как в латинской пословице — пришел, увидел, победил.

Нужно сказать, что в конкурсе «Папа, мама, я — спортивная семья» семья Кучеренко участвует второй раз. В прошлом году она также была на втором месте. Этот показатель семью Кучеренко не расстроил, тем более что победитель областных соревнований выходит на республиканский уровень, а к тому времени Феде исполнится 12 лет, что противоречит условиям конкурса, согласно которым возрастной ценз для детей составляет 12 лет. А вот в прошлом году стать первыми очень хотелось, но мелитопольцы стойко держат пальму первенства.

Тем не менее, призы конкурса довольны. Самое главное, что они проявили активность, откликнулись на призыв городского спортивного комитета, получили опыт, и, кто знает, что их ждет впереди, ведь в семье подрастает второй сын Олег, а это значит, что они еще могут составить мелитопольцам серьезную конкуренцию.

Юлия ТКАЧУК

ДУЖЕ СМАЧНО

КАПУСТА «ЧЕРВОНА»

1 качан капусти розрізати на 12–14 частин разом з кочережкою. Перекласти шарами із сумішшю (потерти на

велику тертку 2 червоні буряки, 1 моркву, 6 зубків часнику).

Маринад: 1 літр води (закип'ятити) влити у киплячу воду 1 ст. оцту, 0,5 ст. цукру, 0,5 ст. рос-

линної олії та 1 ст. ложку солі. Й одразу заливаємо у 3-літрову банку. 1 день стоїть у кімнаті (12 год.), а на ніч — у холодильник. Готово!

Микола ВАРЧИН

ЕНЕРГОДАР: КУЛЬТУРНО-МАСОВІ ЗАХОДИ

Танцюють все!

В марте прошел первый в истории Энергодара чемпионат по современным танцам, граффити и рэпу. Это неординарное для города событие привлекло внимание большого количества энергодарцев совершенно разных возрастов. Но именно тинэйджеров танцевальный чемпионат стал событием №1.

Признаться, атмосфера на таких чемпионатах царит весьма неформальная, даже шутовская. Впрочем, жюри, сформированному из представителей городской власти, организации молодежи ОП ЗАЭС и профессиональных судей, было вовсе не до смеха. Им предстояло из множества участников отметить тех ребят, которые сумели продемонстрировать свой танцевальный талант, владение техникой хип-хопа, брейк-данса, техно, тектоники и прочих современных танцевальных направлений.

Детей, увлеченных современными танцами, в Энергодаре, оказывается много. Особенно умилили малыши из категории «бебики». Во втором отделении выступили «ювеналы» — поощрения заслужили Вика Шульга и группа «Морская прогулка».

Среди «юниоров» бесспорным лидером и любимцем публики стал Даниил Демехин, который завоевал сразу несколько первых мест.

Среди ребят постарше отметили Александра Белку, Алексея Концевого, театр танца «Ран-

деву», дуэт «Всегда с тобой», Юлю Макушенку и Евгения Шмыгля, Лизу Ковтунову и Сергея Гавриленко. Среди рэп-артистов — Артема Рязанова, дуэт Алексея Хоруженко и Андрея Вовка, популярную в Энергодаре группу «Орбита поболее». В таком направлении как граффити первое место у Александра Рядченко.

Если же суммировать впечатления от чемпионата в целом, то, конечно, нельзя не отметить его позитивную энергетику. Исполнительский уровень танцоров, признаться, был разным. Кто-то делал свои первые робкие шаги на этом поприще, а кто-то чувствовал себя вполне комфортно, уверенно, показывая драйвовые выступления на радость и жюри, и зрителям.

Бесспорно, можно позитивно относиться к молодежному субкультурам и течениям, но очевидно одно: такие фестивали и чемпионаты дают детям и подросткам большой простор для творческой реализации и самовыражения, а значит, они нужны такому молодежному городу как Энергодар.

Людмила ГОТЫЧ

Засновник: Професійна спілка працівників атомної енергетики та промисловості України
Видавець: Редакція газети «Атомник України»

Адреса редакції: вул. Шота Руставелі, 39/41
оф. 814, м. Київ, 01033
Газета «Атомник України»

Головний редактор
Микола ПЕТРИЧЕНКО
Телефон/факс: 496-52-98
E-mail: atomnik@union.kiev.ua
atomnik@gmail.com

Газета виходить щотижня
Індекс — 21766
За точність викладених фактів відповідальність несе автор
Редакція листується з читачами лише на сторінках газети
При передруку посилання на «Атомник України» обов'язкове

Свідоцтво про реєстрацію
КВ №4480 від 21.08.2000 року
Газета віддрукована
у ПП «Трейд інформ»: м. Київ,
вул. Новозабарська, 2/б.
Тираж 5000
Ціна договірної